

Drugi svjetski rat - diplomatija velikih sila

Vrsta: Seminarski | Broj strana: 6

Kraj Prvog svjetskog rata u Evropu je donio novi svjetski poredak. Porast njemačkog nacionalizma, uzrokovan razočarenjem i ljutnjom zbog potpisivanja, za njih sramotnog Versajskog mira, doveo je do zahtjeva za stvaranjem Trećeg Rajha, a njemački narod se nije mogao zadovoljiti, sve dok svoju državu ne vidi ponovo kao veliku silu na međunarodnoj sceni.

Italija i Japan, iako pobjednici u Prvom svjetskom ratu, nisu bili zadovoljni dobijenim i težnja za širenjem ostala je i u ovim državama kao glavna ambicija. Željele su da imaju svoje kolonije i spoljnu politiku vodile u skladu sa tim željenim širenjima.

Promovisanje načela prava na samoopredjeljenje dovelo je do stvaranja novih država na ruševinama tri carstva, Otomanskog, Austro-ugarskog i Ruskog. Činjenica da se granice između novonastalih država nisu poklapale sa etničkim granicama, takođe je bila potencijalni izvor sukoba.

Novostvorene Kraljevina SHS, Čehoslovačka i Poljska bile su višetničke države, što je značilo mogućnost unutrašnjih napetosti. To što je u sastavu neke države bilo više etničkih grupa, dovodilo je do pojačanog nacionalizma nakon što im nije obezbijeđena samostalnost koju su smatrali da zaslužuju i naročito koju su im versajski principi formalno garantovali.

Sve te činjenice predstavljale su povoljne uslove za razvoj sukoba u poslijeratnoj Evropi, koji su konačno doveli do najvećeg rata u historiji čovječanstva. Drugi svjetski rat posebno je ubrzala i velika ekonomska kriza koja je pogodila SAD 1929. godine, a zatim se prenijela na ostatak svijeta. U maltene svim zemljama došlo je do ogromnog rasta nezaposlenosti i siromaštva, što je izazvalo i pojavu građanskih ratova.

U unutrašnjem političkom životu država istakle su se krajnja desnica i krajnja ljevica, a manje ekstremne struje bile su spremne da podrže desnicu, jer je nudila jaku ruku koja će riješiti probleme u društvu. Jednostavno, kapital je želio da sačuva svoje pozicije, što je u Italiji i Njemačkoj na vlast dovelo fašiste, odnosno nacističke, čije su ideje kasnije bile odgovorne za smrt miliona ljudi. Naročito je važno spomenuti da su sve stranke, i pored čestog korišćenja nasilja u svom političkom radu, na vlast došle u skladu sa pravilima i uskoro se potrudile da ukinu svaki oblik parlamentarizma.

Sa druge strane, države pobjednice, u kojima je parlamentarizam opstao, insistiranjem na pacifističkoj diplomatiji, planirale su da raznim ustupcima desničarskim vladama Italije, Njemačke i Japana i žmurenjem pred njihovim postupcima, utiču na njihovo mirnije nastupanje. Do toga, međutim, nije došlo, već je prouzrokovana samo još veća osionost desničarskih vođa, što je dovelo do ogromnog jačanja njihovih država.

Neposredno pred početak Drugog svjetskog rata u svim velikim silama na vlasti su bili pokreti koji su težili stvaranju jake nacionalne države, koja bi imala jedinstveno mjesto u svjetskoj spoljnoj politici. U borbi za te svoje ciljeve zastupali su izuzetno nacionalističku i instrumentalističku ideologiju, za koju se smatralo da mora biti jedina prisutna u javnosti i obavezna za sve koji javno nastupaju. Ideologiju su širili i podupirali fizičkom silom, dovoljno jakom da uništi svaku drugu javno ispoljenu koncepciju, uvjerenje ili otpor.

**----- OSTATAK TEKSTA NIJE PRIKAZAN. CEO RAD MOŽETE
PREUZETI NA SAJTU. -----**

www.maturskiradovi.net

MOŽETE NAS KONTAKTIRATI NA E-MAIL: maturskiradovi.net@gmail.com